

Legato

Legato – wiążąc, łącząc

Dyspozycja *legato*, oznaczana albo słownie, albo – częściej – łukiem, obejmującym wszystkie przeznaczone do wykonania *legato* nuty, nakazuje wykonanie szeregu dźwięków tak, aby przechodziły one płynnie jeden w drugi, bez słyszalnych przerw pomiędzy nimi. *Legatissimo* pojawia się tam, gdzie kompozytorowi naprawdę bardzo zależy na łączeniu dźwięków. Czasem *legatissimo* interpretuje się wręcz jako nakaz nakładania kolejnych dźwięków na siebie, tak że kolejne dwa przez krótką chwilę brzmią razem. O ile jednak *legato* można wykonać na niemal każdym instrumencie (choć na [ksylofonie](#) byłoby to bardzo, ale to bardzo trudne), o tyle *legatissimo* w drugim ze znaczeń można wykonać tylko na instrumentach polifonicznych z natury: klawiszowych oraz [harfie](#), [lutni](#) czy [gitarze](#).

Legato może dotyczyć zarówno długich odcinków kompozycji, jak i kilku kolejnych, czasem tylko dwóch, dźwięków. Przeciwnością gry *legato* jest [staccato](#). Pomiędzy jest *non legato*, czyli gra „normalna”.

Wykonanie *legato* zależy od instrumentu (naturalne jest dla głosu ludzkiego, instrumentów smyczkowych i dętych, poniekąd wymuszone zaś na instrumentach klawiszowych i szarpanych) oraz stylu i epoki. W [XIX wieku](#) zalecano grę *legato* przez cały czas, o ile nie było dyspozycji przeciwnej. W czasach [baroku](#) stosowano *legato* raczej w funkcji ozdobnika niż zalecanego sposobu gry – stąd wynikają odmienne zasady smyczkowania w muzyce barokowej i epoki romantyzmu.